

โรงพยาบาลเชียงใหม่ประจักษ์
Chiangrai Prachanukroh Hospital

เกณฑ์การคัดแยกผู้ป่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน(ปี 2563.) (Chiangrai Prachanukroh Hospital Triage.)

งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลเชียงใหม่ประจักษ์
1039 ถ.สถานพยาบาล ต.รอบเวียง อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 57000

คำนำ

ห้องอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ ได้นำกระบวนการคัดกรอง (Emergency Severity Index) มาใช้ในโรงพยาบาล ซึ่งมีรูปแบบตามวิชาการ และมีการปรับหรือเพิ่มเติม ข้อมูลตัวเลข และปรับตามบริบทของโรงพยาบาล เพื่อให้ง่ายและมีเกณฑ์ที่ชัดเจน ให้เหมาะสมกับแนวทางการทำงานในห้องอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โดยมีการจัดทำ MOPH”ED Triage Guideline (Chiangrai Prachanukroh Hospital Triage.) นี้เพื่อเป็นการสร้างมาตรฐานการดูแลผู้ป่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ให้ไปในทิศทางเดียวกัน และเป็นการเชื่อมโยงระบบบริการของโรงพยาบาลในแต่ละระดับให้เป็นระบบเดียวกันโดยมีผู้ป่วยเป็นจุดศูนย์กลาง การคัดแยกผู้ป่วย (Triage) ห้องอุบัติเหตุและฉุกเฉินมีพยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการทำหน้าที่ คัดกรองประเมินอาการเบื้องต้น จัดลำดับความเร่งด่วนในการรักษาพยาบาล (กระบวนการคัดกรองภายใน 4 นาที) โดยแบ่งผู้ป่วยออกเป็น 5 ประเภท คือ

- ผู้ป่วยฉุกเฉินมาก (Resuscitation) ส่งตรวจรักษาทันที
- ผู้ป่วยฉุกเฉิน (Emergent) ตรวจรักษาภายใน 5 – 15 นาที
- ผู้ป่วยไม่ฉุกเฉิน (Urgent) ตรวจรักษาภายใน 30 – 60 นาที
- ผู้ป่วยฉุกเฉิน (Semi-Non Urgent) ตรวจรักษาภายใน 60 – 180 นาที
- ผู้ป่วยไม่ฉุกเฉิน (Non Urgent) ตรวจรักษาภายใน 180 นาทีขึ้นไป

วัตถุประสงค์ในการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน

1. เพื่อให้กระบวนการบริการผู้ป่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉิน ของโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ให้เป็นระบบและมีมาตรฐานเดียวกัน
2. เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงาน และผู้ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการบริการ มีความรู้ ความเข้าใจ และใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน ทำให้การบริการผู้ป่วยผู้ป่วยปลอดภัย ได้รับการรักษาพยาบาลที่มีคุณภาพ และสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้มารับบริการ
3. เพื่อให้การปฏิบัติงานสอดคล้องกับนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายองค์กรของของโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์

การคัดแยกผู้ป่วยในห้องอุบัติเหตุและฉุกเฉิน

ผู้ป่วยฉุกเฉินมาก(Resuscitation)(คัดแยกระดับ 1 สีแดง)

(ส่งตรวจรักษาทันที)

เกณฑ์การคัดแยก(Resuscitation) ระดับ 1 (สีแดง)ปรับตามบริบทของรพ.เชียงรายประชานุเคราะห์

ตัวอย่างเช่น

- Cardiac arrest(ภาวะหัวใจหยุดเต้น)/Apnea
- Respiratory arrest(ภาวะหายใจล้มเหลว)
- ผู้ป่วยใส่ท่อช่วยหายใจ(On ET tube) ทุกสาย
- ผู้ป่วย on O2 mask with bag ทุกสาย
- Severe respiratory distress(ภาวะหอบอย่างรุนแรง)
  - O2 sat<90%(ยกเว้นผู้ป่วย COPD)
- ผู้ป่วยอุบัติเหตุอย่างรุนแรงและไม่ตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้น(GCS=8หรือ<8)
- รับประทานยาเกินขนาด
  - อัตราการหายใจ 6 ครั้ง/นาที
- Sever bradycardia or tachycardia with signs of hypo perfusion(ภาวะหัวใจเต้นช้าหรือเร็วที่มีลักษณะขาดเลือดไปเลี้ยงส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย)
- Hypotension with signs of hypotension(ภาวะความดันโลหิตต่ำที่มีลักษณะขาดเลือดไปเลี้ยงส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย)
  - (SBP<90หรือ MAP <60)
  - ผู้ป่วย on Dopamine/Levophed
- กำลังชักเกร็ง

ผู้ป่วยฉุกเฉิน(Emergency)(คัดแยกระดับ 2 สีชมพู)

(ตรวจรักษาภายใน 5 - 15 นาที)

เกณฑ์การคัดแยก(Emergency) ระดับ 2 (สีชมพู) ปรับตามบริบทของรพ.เชียงรายประชานุเคราะห์

ตัวอย่างเช่น 1.การประเมินภาวะเสี่ยง

- ภาวะเจ็บหน้าอกอาการแสดงที่สงสัยเป็นเส้นเลือดหัวใจตีบ แต่ไม่ต้องการการช่วยเหลือเร่งด่วนด้วยเครื่องมือช่วยชีวิต

- ผู้ป่วย Fast Trace MI
- ภาวะเส้นเลือดในสมองที่ไม่เข้าตามข้อบ่งชี้ที่ 1
- ผู้ป่วย Stroke Non ที่มีอาการอ่อนแรง/ชา พูดไม่ชัด ภายใน 72 ชั่วโมง(3 วัน)
- ภาวะนอกมดลูกที่มีสัญญาณชีพคงที่
- ผู้ป่วยที่ได้รับยาเคมีบำบัดแล้วมีไข้- NEWS score(>5 หรือ=5)
- ผู้ป่วยที่ฆ่าตัวตาย/กินสารพิษ/กินยาเกินขนาด
- ผู้ป่วยอาเจียนเป็นเลือด/ถ่ายเป็นเลือด/ถ่ายดำ
- ผู้ป่วยหลังจากอาการชัก
- ผู้ป่วย Rupture eye globe
- ผู้ป่วย HR>120 /min หรือ<60/ min , (SBP>220หรือ DBP >120)
- ผู้ป่วย DTX> 250 mg% หรือ DTX<60 mg%
- ผู้ป่วยเสียเลือดมาก เลือดพุ่ง ห้ามเลือดไม่หยุดที่มีสัญญาณชีพคงที่
- ผู้ป่วยสงสัย Fx c-spine และผู้ป่วย Fast Trace Traumaที่มีสัญญาณชีพคงที่
- ผู้ป่วยสงสัย AAA
- ผู้ป่วยแพ้รุนแรง(ผื่นคัน แน่นอก ปวดท้อง อาเจียน ถ่ายเหลว)ที่มีอาการ> 2 อาการ
- ผู้ป่วยเด็กอายุ 1-28 วันมีไข้ >38.0C ,เด็กอายุ 1-3 เดือนมีไข้ >38.0C ,เด็กอายุ 3-3 ปี มีไข้ >39.C
- ผู้ป่วยหายใจเหนื่อยวัด O2 sat<95%(ยกเว้นผู้ป่วย COPD)

2.การประเมินภาวะซึม

- ผู้ป่วยไม่ตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้นที่มีอาการ ซึม สับสนหรือการขยายของรูม่านตาไม่เท่ากัน (GCS<9หรือ>14)
- ผู้ป่วยอุบัติเหตุมีประวัติสลบ/จำเหตุการณ์ไม่ได้ มีเลือดออกจมูก/หู

3.การประเมินภาวะปวด

โดยสอบถามคะแนนจากผู้ป่วย ร่วมกับการประเมินจากลักษณะเช่น สีหน้า เหงื่อแตก ท่าทาง การเปลี่ยนแปลงของสัญญาณชีพ โดยสัมพันธ์กับบอวยวะสำคัญอย่างมีเหตุผล

- ผู้ป่วยปวดท้อง ปวดศีรษะ pain score มากกว่าหรือเท่ากับ 7

ผู้ป่วยฉุกเฉิน(Urgency)(คัดแยกระดับ 3 สีเหลือง)

(ตรวจรักษาภายใน 30 - 60 นาที)

เกณฑ์การคัดแยก(Urgency) ระดับ 3 (สีเหลือง)ปรับตามบริบทของรพ.เชียงรายประชานุเคราะห์

ตัวอย่างเช่น ประเมินแนวโน้มการทำกิจกรรม มากกว่า 2 กิจกรรมขึ้นไป

กิจกรรมที่นับ

- Lab(เจาะเลือด,ตรวจปัสสาวะ)
- EKG,X-ray,U/S,CT scan
- IV,IM,NG,Foley catch,เย็บแผล,พ่นยา,Eye irrigation, Remove FB,I and D,เช็ดตัวลดไข้
- Consult แพทย์เฉพาะทาง

หมายเหตุ *CBC,BUN Cr,E lyte,G/M ถือเป็นเจาะเลือดทั้งหมด 1 กิจกรรม

*CBC,U/A ถือเป็นทั้งหมด 1 กิจกรรม

*CXR,Skull Flim,C-spine ถือเป็นทั้งหมด 1 กิจกรรม

*CXR, CT scan ถือเป็นทั้งหมด 2 กิจกรรม

กิจกรรมที่ไม่นับ

- การตรวจร่างกาย
- on Heparin Lock
- ยากิน,ยาฉีดตามนัด,ฉีด TT,TAT ฉีด Verolab,PCEC,ERIG,HRIG
- โทรตามแพทย์เวร
- Splint, Sling,ล้างแผล,Cold pack

ปรับตามบริบทของรพ.เชียงรายประชานุเคราะห์ ตัวอย่างเช่น

1. ผู้ป่วยอุบัติเหตุ(Trauma)

- แผลถลอก ฉีกขาด ปวดบวม ผิดรูป
- สุนัขกัด - ฟันเข้าตา - แหวนติดนิ้ว ถอดเล็บ

2. ผู้ป่วยฉุกเฉิน(Non Trauma)

- ปวดท้องถ่ายเหลว อาเจียน เวียนศีรษะ ปวดศีรษะ pain score < 7
- ผู้ป่วย HR<120 /min หรือ>60/ min , (SBP<220หรือ DBP <120)
- ผู้ป่วย DTX< 250 mg% หรือ DTX>60 mg%
- ผู้ป่วยแพ้ไม่รุนแรง(ผื่นคัน แขนอก ปวดท้อง อาเจียน ถ่ายเหลว)ที่มีอาการ< 2 อาการ
- ผู้ป่วยเด็กอายุ 1-28 วันมีไข้ <38.0C ,เด็กอายุ 1-3 เดือนมีไข้ <38.0C ,เด็กอายุ 3-3 ปี มีไข้ <39.0C
- ผู้ป่วยหายใจเหนื่อยวัด O2 sat>95% (ยกเว้นผู้ป่วย COPD)

ผู้ป่วยฉุกเฉิน(Semi-Urgency)(คัดแยกระดับ 4 สีเขียว)

(ตรวจรักษาภายใน 60 – 180 นาที)

เกณฑ์การคัดแยก(Semi-Urgency) ระดับ 4 (สีเหลือง)ปรับตามบริบทของรพ.เชียงรายประชานุเคราะห์
ตัวอย่างเช่น

- ไข้ ไอ เจ็บคอ
- ส่งตัวมาพบแพทย์เฉพาะทาง
- อุบัติเหตุเกิน 24 ชั่วโมง
- ปวดหู ปวดขา ปวดเมื่อยตามตัว
- อ่อนเพลีย ทานได้น้อย

ผู้ป่วยฉุกเฉิน(Non-Urgency)(คัดแยกระดับ 5 สีขาว)

(ตรวจรักษามากกว่า 180 นาที)

เกณฑ์การคัดแยก(Non-Urgency) ระดับ 5 (สีเหลือง)ปรับตามบริบทของรพ.เชียงรายประชานุ
เคราะห์ ตัวอย่างเช่น

- มาตรวจตามนัด
- มาฉีดยา ทำแผลตามนัด
- มาขอใบรับรองแพทย์